

Time: 2 Hours

Total Marks: 60

N.B:

- 1) All questions are compulsory.**
- 2) Figures to the right indicate full marks**

Q.1) (a) Distinguish between Traditional HRM and Strategic HRM. (08)

(b) Describe the organisation structure of the HRM Department. (07)

OR

(c) What is Human Resource Planning? Explain the important factors affecting it. (08)

(d) A pharmaceutical company wants to prepare an E- Selection procedure. As an HR consultant, suggest the steps for E-selection. (07)

Q.2) (a) Discuss the evaluation of the effectiveness of the training programme. (08)

(b) Explain the term Management Development Programme. What are its various techniques? (07)

OR

(c) Explain the process of performance appraisal (08)

(d) Explain the concept of Succession Planning. What are the problems and issues involved in succession planning? (07)

Q.3) (a) Enumerate the features of the Trade Union Act. (08)

(b) What are the features of Child Labour (Prohibition and Regulation) Act? (07)

OR

(c) Discuss the salient features of the Minimum Wages act. (08)

(d) Enumerate the features of Sexual Harassment Act. (07)

Q. 4 a) Fill in the blanks with appropriate options: (05)

1) Providing employment opportunities help to attain _____ objectives of HRM.

a) Societal	b) Functional
c) Organisational	d) Personal

2) _____ is one of the functions of HRIS.

a) Financial Management	b) Quality Control
c) Production Management	d) Timing and Attendance

3) _____ can be the reason for dismissal of an employee.

a) Excessive unexcused leaves	b) Honesty
c) Discipline	d) Good performance

- 4) According to the Factories Act, 1948 any factory where there are more than 50 women workers is required to have _____ facility.
 - a) cooking
 - b) resting
 - c) creche
 - d) cleaning
- 5) Talent management is a business strategy to _____ their skilled employees.
 - a) retrench from work
 - b) retain to work
 - c) dismiss from work
 - d) debar from work

Q.4 B) State whether the following statements are True or False: (05)

- 1) Education Qualifications and Qualities are the components of Job Specification.
- 2) Simulation is a method of training wherein trainees are trained in an environment that closely resembles the actual work place.
- 3) The Factories Act is applicable to a factory having 20 or more workers.
- 4) Unengaged employees must be retained in the organisation for a long time.
- 5) In VUCA, U stands for Uncertainty in the business environment.

Q.4 C) Match the following: (05)

Group A	Group B
1) Government policies	a) Collective bargaining
2) The Industrial Disputes Act	b) High commitment towards job
3) Arbitrator	c) Job Rotation
4) Highly engaged employees	d) External factor affecting Recruitment.
5) Versatility Transfer	e) Third person appointed to look after the disputes

OR

Q.4) Write short notes on (ANY THREE) (15)

- 1) Safety Measures in HRM
- 2) Managing Millennials
- 3) Causes of stress
- 4) Talent management process
- 5) Importance of Work life balance

(मराठी रुपांतर)

(वेळ: २ तास)

(गुण: ६०)

- सूचना १) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३) इंग्रजी भाषेतील प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानवी.

- प्र.१ला. (अ) पारंपारिक एच.आर.एम. आणि धोरणात्मक एच.आर.एम.मधील फरक करा. (०८)
(ब) एच.आर.एम.विभागाच्या संघटनात्मक संरचनेचे वर्णन करा. (०७)
- किंवा
- (क) मानव संसाधन नियोजन म्हणजे काय? त्यावर परिणाम करणारे महत्वाचे घटक स्पष्ट करा. (०८)
(ड) फार्मास्युटिकल कंपनीला ई-निवड प्रक्रिया तयार करायची आहे. एचआर सल्लागार म्हणून, ई-निवडीसाठी पायऱ्या सुचवा. (०७)
- प्र.२रा. (अ) प्रशिक्षण कार्यक्रमाच्या परिणामकारकतेच्या मूल्यमापनावर चर्चा करा. (०८)
(ब) व्यवस्थापन विकास कार्यक्रम (MDP) ही संज्ञा स्पष्ट करा. त्याची विविध तंत्रे काय आहेत? (०७)
- किंवा
- (क) कार्यसिद्धी मूल्यांकनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा. (०८)
(ड) उत्तराधिकार नियोजनाची संकल्पना स्पष्ट करा. उत्तराधिकार नियोजनामध्ये कोणत्या समस्या आणि अडचणी येतात? (०७)
- प्र.३रा. (अ) ट्रेड युनियन कायद्याची वैशिष्ट्ये सांगा (०८)
(ब) बालकामगार (प्रतिबंध आणि नियमन) कायद्याची वैशिष्ट्ये काय आहेत? (०७)
- किंवा
- (क) किमान वेतन कायद्याच्या ठळक वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. (०८)
(ड) लैंगिक छळ कायद्याच्या वैशिष्ट्यांची गणना करा. (०७)

प्र. ४था. क) योग्य जोड्या लावा

(०५)

गट अ	गट ब
१. सरकारी धोरणे	अ) सामूहिक मागण्या
२. औद्योगिक विवाद कायदा	ब) नोकरीसाठी उच्च वचनबद्धता
३. पंच (Arbitrator)	क) बदलते काम (Job Rotation)
४. अत्यंत व्यग्र कर्मचारी	ड) भर्तीवर परिणाम करणारे बाह्य घटक.
५. अष्टपैलुत्व बदली	इ) विवाद हाताळण्यासाठी तृतीय व्यक्तीची नियुक्ती

किंवा

प्र. ४था. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन)

(१५)

- १) एच.आर.एम. मधील सुरक्षा उपाय
- २) सहस्रवीर व्यवस्थापन
- ३) तणावाची कारणे
- ४) गुणवत्ता (Talent) व्यवस्थापन प्रक्रिया
- ५) कार्य जीवन संतुलनाचे महत्त्व
